Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding

a

Postadres: Postbus 16950, 2500 BZ Den Haag

Bezoekadres
Oranjebuitensingel 25
2511 VE Den Haag
Telefoon (070) 3 15 03
15
Fax (070) 3 15 03 20

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Datum	10 juni 2005	Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.
Ons kenmerk	5354115/05/NCTb	
Onderwerp	Tweede voortgangsrapportage terrorismebestrijding	

In de brief aan uw Kamer van 24 januari van dit jaar[1] hebben wij aangekondigd halfjaarlijks te rapporteren over de voortgang van maatregelen en de beleidsuitvoering op het terrein van terrorismebestrijding. Nu, bijna een half jaar later, bieden wij u dan ook de tweede voortgangs rapportage aan. Deze rapportage bestaat uit deze brief en de daaraan gevoegde bijlagen. In de brief bieden wij u een overzicht op hoofdlijnen, in de bijlagen is per maatregel aangegeven hoe de stand van zaken is. Ook besteden wij aandacht aan de wijze waarop de extra middelen die het kabinet beschikbaar heeft gesteld voor terrorismebestrijding en waarover wij u op 24 januari informeerden, zullen worden besteed. Wat hierover in deze brief is opgenomen betreft een verbijzondering of uitleg van de brief van 24 januari. Overigens geldt wel dat de financiële verantwoording van de middelen zal lopen via hiervoor bestemde reguliere kanalen.

Terrorismebestrijding kent vele facetten. Bepalend voor het vermogen van de overheid om de dreiging van terrorisme doeltreffend aan te pakken zijn: het doelmatig verkrijgen en gebruiken van informatie; het beschikken over middelen en bevoegdheden om tijdig in te grijpen; een adequate bewaking en beveiliging van potentiële doelwitten; een grensoverschrijdende aanpak en het beperken van de voedingsbodem voor de rekrutering van potentiële daders. Over de voortgang op elk van deze onderdelen geven wij u met deze rapportage informatie. Om de genomen maatregelen in de goede context te kunnen plaatsen, begint deze brief met een schets van het actuele dreigingsbeeld.

[1] Tweede Kamer, vergaderjaar 2004-2005, 29 754, nr. 5

Tevens maken wij van de gelegenheid gebruik om een aantal moties en toezeggingen na te komen. Zo is bij deze brief een overzicht gevoegd van maatregelen die de ons omringende landen nemen, of voornemens zijn te treffen, op het gebied van terrorismebestrijding. Wij zegden u een dergelijk, beknopt, overzicht toe in het antwoord op vraag 47 in de lijst van 171 vragen, die werden gesteld naar aanleiding van onze brief van 24 januari jl.[1] In de voortgangsrapportage gaan wij ook in op de moties Van der Vlies c.s.[2] en Van As c.s.[3] die handelen over haatzaaien en andere strafbare uitlatingen op internet respectievelijk buitenlandse televisie- en radiozenders. Tevens berichten wij u over de stand van zaken van de invoering van het eerder aangekondigde alerteringssysteem.

1. Actueel dreigingsbeeld

Profiel van Nederland
De dreiging voor Nederland is onlosmakelijk verbonden met internationale ontwikkelingen. De laatste maanden is er geen sprake geweest van een verhoogde dreiging van aanslagen in Nederland als gevolg van aanslagen of verijdelde terroristische acties in omliggende of vergelijkbare landen. Niettemin zorgt de Nederlandse betrokkenheid bij internationale ontwikkelingen, zoals de huidige inzet van Nederlandse eenheden in Afghanistan, en de groeiende internationale interesse voor de interetnische verhoudingen in Nederland, met name sinds de moord op de heer Van Gogh, voor een hoog internationaal profiel en draagt het bij aan de huidige dreiging.

Terroristische netwerken
De islamistische-terroristische dreiging voor Nederland gaat nog steeds in belangrijke mate uit van islamistische netwerken. De grootste huidige dreiging uitgaande van het Al Qa'ida-netwerk voor Nederland ligt besloten in de proliferatie van zijn gedachtegoed. Diverse netwerken als ook individuen hebben het gedachtegoed van Al Qa'ida overgenomen en trachten de ideologie door missie (dawa) en/of terrorisme (jihad) tot uitdrukking te brengen. Dit komt onder andere tot uitdrukking in het ontstaan van lokale terroristische netwerken van in Nederland geboren moslims. Ook het eerste vastgestelde en door aanhouding van betrokkene verijdelde geval van 'zelfontbranding' in Nederland kan hieraan worden toegeschreven. Zelfontbranding houdt in dat een individu zonder betrokkenheid bij netwerken of directe persoonlijke contacten met rekruteurs zodanig zelfstandig radicaliseert, bijvoorbeeld onder invloed van intertnetsites, dat hij uit eigen beweging op jihad gaat of een terroristische aanslag gaat voorbereiden en uitvoeren.

De actuele dreiging voor Nederland gaat vooral uit van personen die deel uit maken van lokale netwerken. Daarnaast moet rekening worden gehouden met internationale

[1] Tweede Kamer, vergaderjaar 2004-2005, 29 754, nr. 6
[2] Tweede Kamer, vergaderjaar 2004-2005, 29 754, nr. 16
[3] Tweede Kamer, vergaderjaar 2004-2005, 29854, nr. 7

veteranennetwerken van bijvoorbeeld jihad-strijders. Deze internationale veteranennetwerken zijn vooral gericht op ondersteuning en facilitering van de strijd in Irak. Tevens vinden er incidenteel rekruteringsactiviteiten onder Europese geradicaliseerde individuen plaats.

Een mogelijke terugkeer van islamisten naar Europa die hebben deelgenomen aan gewapende acties in Irak is aanleiding tot zorg. Deze zorg is mede gebaseerd op ervaringen in verschillende Europese landen, waaronder Nederland, met personen die in het verleden in andere islamitische verzetshaarden (vooral Afghanistan en in mindere mate Algerije, Bosnië en Tsjetsjenië) verbleven. Na hun (terug)komst in Europa heeft juist deze categorie een prominente rol gespeeld in het opzetten van islamistisch-terroristische netwerken en het rekruteren van jongeren voor de gewelddadige jihad.

Doelwitten

Thans moet in Nederland rekening worden gehouden met een grensverleggend en veelgeschakeerde doelwitkeuze van islamistische terroristen: van een complexe ontwrichting van de vitale infrastructuur in ons land of de open Europese samenleving tot de 'eenvoudige' aanslag op een bekend persoon.

Islamistische aanslagen in de periode voor 11 september 2001 bleken veelal gericht tegen klassieke doelwitten (hard targets) zoals diplomatieke en militaire objecten en/of personen. Te denken valt aan (pogingen tot) aanslagen op VS-ambassades in Kenia, Tanzania en Frankrijk. Met de aanslagen van 11 september 2001 bleek de aandacht van terroristen voor de zogenoemde zachte doelwitten (soft targets) en doelwitten met een symbolische waarde. Aanslagen op zachte doelwitten kunnen doorgaans veel slachtoffers, grote zaakschade of ontwrichting van de maatschappij of de vitale, economische of politieke infrastructuur tot gevolg hebben. De in Nederland geconstateerde verkenningen van vorige zomer weerspiegelen een combinatie van verschillende typen doelwitten in ons land.

De aanslag op Van Gogh was voor de westerse wereld ook vanuit het perspectief van de doelwitkeuze zonder precedent. Er kan worden gesproken van een voor het westen nieuwe categorie doelwit, de gepercipieerde 'vijanden van de islam'. Bepaalde concrete individuen worden bestempeld tot vijand van de islam, waarmee geweld tegen deze personen wordt gelegitimeerd.

Concrete meldingen van verkenningen in Nederland zijn in de eerste maanden van dit jaar ten opzichte van vorig jaar afgenomen. Aan terroristische aanslagen gaat vaak een lange voorbereidingsperiode vooraf. Uit de zichtbare afname van concrete aanwijzingen mag dus niet onmiddellijk een dreigingsreductie afgeleid worden.

Radicalisering en maatschappelijke polarisatie

Radicalisering kan bijdragen aan terrorisme en succesvolle rekruteringen. In de nasleep van de aanslag op de heer Van Gogh hebben reeds aanwezige radicaliseringsprocessen binnen allochtone gemeenschappen zeker niet aan belang ingeboet. In de 'motieven' voor jongeren om te radicaliseren is een verschuiving opgetreden. In het recente verleden werden deze motieven ontleend aan de strijdgebieden waar een nationalistische of islamistische strijd plaatsvond of plaatsvindt (zoals het Midden-Oosten, Afghanistan - tijdens de Sovjet-bezetting - , Bosnië en Tsjetsjenië). Nu lijkt de afkeer zich steeds sterker tegen het Westen in zijn algemeenheid te richten dat wordt gezien als de 'onrechtvaardige' macht tegenover moslims. Het recente optreden van het Westen in Afghanistan en Irak vormt een extra impuls, waarbij de afkeer zich ook specifiek tegen Nederland richt. Dit laatste lijkt in niet onbelangrijke mate samen te hangen met het felle maatschappelijke debat over de islam alhier. Ook de anti-islamitische acties, die na de aanslag op de heer Van Gogh zijn gepleegd, hebben de gevoelens van afstand en afkeer verdiept.

Radicaliseringsprocessen binnen moslimgemeenschappen worden ook gevoed door de xenofobe soms racistische houding en gewelddaden van rechtsdenkende jongeren. Het vormt een niet te onderschatten belasting voor de verhoudingen tussen bevolkingsgroepen in Nederland, omdat er een polariserende werking langs etnische lijnen van uitgaat en het onderlinge vijanddenken wordt aangewakkerd. Ook gematigde moslims zouden zich in toenemende mate op hun identiteit kunnen bezinnen en deze in religieuze termen kunnen definiëren. Radicale islamisten zouden extreemrechtse uitingen of activiteiten in strategische zin als rechtvaardiging voor islamistische uitingen of activiteiten kunnen aanvoeren.

Samenvattend
Samenvattend kan worden geconcludeerd dat de islamistisch-terroristische dreiging ten opzichte van 2004 weliswaar op onderdelen is veranderd maar alles afwegende nog steeds substantieel is. Terrorisme staat in nauwe wisselwerking met radicaliseringsprocessen waarvan wederom een uitstraling op maatschappelijke polarisatie langs deels gepercipieerde etnische scheidslijnen uitgaat.

2. Internationaal

Haags programma
Een essentieel element uit het vorig jaar onder het Nederlands EU-voorzitterschap tot stand gekomen Haags Programma is het voorkomen en bestrijden van terrorisme. Een belangrijk uitgangspunt daarbij is dat de lidstaten bij het beschermen van de nationale veiligheid volledig rekening houden met de veiligheid van de Unie als geheel. Het belang van de uitwisseling van informatie tussen rechtshandhavingsdiensten en met inlichtingendiensten, zowel binnen als tussen staten, wordt ook in het Haags Programma

benadrukt. Door de Europese Raad is uitgesproken dat er een nieuwe benadering nodig is waarbij het uitgangspunt zou moeten zijn het beginsel van beschikbaarheid (zie hieronder).

Op 10 mei 2005 is door de Europese Commissie een Mededeling aan de Raad en het Europese Parlement uitgebracht (COM(2005) 184 final). Deze mededeling behelst een actieplan waarin alle voornemens uit het Haags Programma nader worden uitgewerkt en voorzien van een prioriteitstelling en tijdplanning.

Onderdeel van het Haags Programma is de afspraak om uiterlijk 1 juli 2006 te komen tot geïntegreerde 'Crisis Management Arrangements' voor grensoverschrijdende crises binnen de EU. Nederland heeft bij de ontwikkeling hiervan, samen met Luxemburg, het Verenigd Koninkrijk en Oostenrijk, het voortouw. Tijdens het Nederlands EU-voorzitterschap is het "Solidariteitsprogramma met betrekking tot de gevolgen van terroristische dreigingen en aanslagen" vastgesteld. Afgesproken is om binnen de EU te komen tot één centraal Europees coördinatiecentrum, één alerteringssyteem en één Europees Programma voor de bescherming van vitale infrastructuur. Deze instrumenten zullen in nauwe samenhang met elkaar worden ontwikkeld. Over de voortgang zullen wij u informeren via de rapportage over het beleidsplan Crisisbeheersing 2004-2007.

Maatregelen ter bestrijding van terrorisme kunnen op de langere termijn niet doeltreffend zijn indien niets wordt ondernomen om de rekrutering voor het terrorisme terug te dringen. Eind 2005 moet daarom een strategie voor de lange termijn ontwikkeld zijn om de omstandigheden aan te pakken die bijdragen tot radicalisering en rekrutering voor terroristische activiteiten.

EU Actieplan terrorismebestrijding

In EU verband wordt gewerkt aan de verdere uitvoering van de ongeveer 150 actiepunten uit het EU Actieplan terrorismebestrijding. U hebt eerder een update van de herziening van het Actieplan ontvangen bij de bespreking van de Europese Raad van december 2004.

Op het punt van verbetering van de uitwisseling van informatie zijn in de EU verschillende initiatieven in gang gezet. Er zijn maatregelen genomen om bestaande informatiestructuren te verbeteren zoals het besluit van de JBZ raad van 2 december 2004 inzake de uitwisseling van informatie van en naar Europol en Eurojust vanuit de EU lidstaten. Er zijn stappen gezet voor het opzetten van nieuwe informatiesystemen. Als voorbeeld hiervoor kan dienen de overeenstemming die is bereikt tijdens de JBZ raad van 14 april jl. over het opzetten van een Europese index voor veroordelingen van burgers buiten de EU. De meest vergaande discussies in EU-verband worden gevoerd over van de uitwerking van het zogenaamde beginsel van beschikbaarheid dat in het Haagse programma is opgenomen. Het Luxemburgse voorzitterschap heeft voor deze discussie een overzichtdocument opgesteld met de verschillende methoden waaraan kan worden

gedacht. Na een korte introductie van het overzicht op de JBZ raad van 14 april jl. zal deze complexe discussie de komende tijd worden voortgezet.

NAVO

Ook de NAVO heeft na de aanslagen in New York en Madrid maatregelen genomen ter bescherming van de bevolking tegen de gevolgen van terroristische aanslagen. Deze zijn neergelegd in de door de NAVO-Raad geaccordeerde 'CEP Action Plan for the improvement of civil preparedness for possible attacks against the civilian population with CBRN-agents'. Eén van de acties uit het CEP Action Plan is het door Nederland en Zwitserland geleide 'Sagbata-project' dat tot doel heeft een 'Awareness Raising and Decision Support Tool' te ontwikkelen op het terrein van CBRN-incidenten. Het is de bedoeling dat dit project eind 2006 afgerond zal worden. Diverse landen, waaronder de Verenigde Staten, hebben aangeven een bijdrage te willen leveren aan dit project.

Samenwerking met de Verenigde Staten

Met de Verenigde Staten wordt zowel in bilateraal verband als met name ook in EU verband goed samengewerkt, ook op het terrein van terrorismebestrijding. Op bilateraal terrein zijn als uitwerking van de Agreed Steps goede contacten gelegd tussen experts en tussen de operationele diensten van Nederland en de Verenigde Staten. Op het terrein van de beveiliging van luchthavens, zeehavens en vitale infrastructuur zijn best practices uitgewisseld, op operationeel niveau weet men elkaar goed te vinden en verloopt de uitwisseling van informatie adequaat. Kort geleden zijn nieuwe afspraken gemaakt over de aanpak van valse documenten zoals de uitwisseling van werkmethoden, analyses en statistieken. In EU verband ligt de samenwerking met de Verenigde Staten op het terrein van de aanpak van financiering van terrorisme en de politiële en justitiële uitwisseling van informatie in terrorismezaken. Hierbij zijn middels seminars aspecten zoals gegevensbescherming en het gebruik van inlichtingeninformatie in strafzaken aan de orde geweest.

3. Voorkomen van terrorisme

Weerbaarheid en tegengaan radicalisering

Het tegengaan van radicalisering is een belangrijk onderdeel van het voorkomen van terrorisme. De minister van Justitie werkt, zoals eerder gemeld, aan een nota over radicalisme en radicalisering. Het streven is dat deze nota de Kamer voor de zomer zal bereiken. Bij het opstellen van deze nota wordt gebruik gemaakt van de vorig jaar verschenen nota "Van Dawa tot Jihad" van de AIVD[1].

[1] Tweede Kamer, vergaderjaar 2004-2005, 29 754, nr. 4

De minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie heeft op 25 maart jl. een nota "Weerbaarheid tegen radicalisering van moslimjongeren"[1] naar uw Kamer gezonden. Hierover is op 13 en 23 april met de Vaste Kamercommissie voor het Integratiebeleid overleg gevoerd. Een drietal moties zijn aangenomen over activiteiten op het terrein van onderwijs en welzijn en over het betrekken van jongeren en zelforganisaties bij de plannen. Tevens verzocht de Kamer om een uitgebreidere analyse, een concretere weergave van de activiteiten en het opnemen van het thema rechts-radicalisme. De minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie heeft toegezegd eind juni 2005 een nieuwe notitie weerbaarheid naar de Kamer te zullen zenden.

Uitbreiding analysecapaciteit AIVD, MIVD en RID
Het doelmatig verkrijgen en gebruik maken van informatie is een essentieel onderdeel van terrorismebestrijding. Daarom zijn voor een aantal organisaties extra financiële middelen ter beschikking gesteld. Zoals gemeld in de brief van 24 januari jl. zal de analysecapaciteit van de AIVD, de MIVD en de Regionale Inlichtingendiensten (RID) worden uitgebreid.

Over de uitbreiding van de regionale inlichtingendiensten alsmede de intensivering van de analysecapaciteit op decentraal niveau wordt thans met betrokken organisaties overlegd. Daarbij wordt bezien hoe de extra middelen zo optimaal mogelijk kunnen worden verdeeld. Zowel de regionale inlichtingendiensten als de decentrale (verwerkings- en) analysecapaciteit zullen worden uitgebreid.

Grensbewaking en identiteitscontrole
Ook effectieve grensbewaking en identiteitscontroles, die plaatsvinden onder verantwoordelijkheid van de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie, kunnen bijdragen tot het voorkomen van terrorisme. Het Nationaal Bureau Documenten op Schiphol van de KMar zal daartoe met ingang van 2006 worden uitgebreid. De deskundigheid voor onderzoek naar valse en vervalste documenten wordt versterkt en hiermee de pakkans vergroot.
De regiefunctie bij de bewaking van de maritieme ("blauwe") grens zal met ingang van 2006 worden versterkt door een personele uitbreiding en de instelling van een regiekamer.

In de brief van 24 januari informeerden wij u ook over de inzet van biometrische apparatuur voor de identificatie van illegalen of ongedocumenteerden. Wij kunnen u thans, namens de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie, berichten dat in het tweede kwartaal van 2005 een start is gemaakt met het in gebruik nemen van de zogenoemde FIT-stations (Fingerprint Image Transmission) bij de diverse uitvoerende organisaties. De verwachting is dat dit proces na de zomer van 2005 binnen de betrokken organisatie zal zijn afgerond.

[1] Tweede Kamer, vergaderjaar 2004-2005, 29 800 VI, nr.117

Zoals aangegeven in de brief van 24 januari, wordt binnen de Europese Unie gewerkt aan een Europees Visum Informatiesysteem (EU-VIS). Het voorstel voor een verordening van de Europese Commissie waarin het doel, de functies en de verantwoordelijkheden inzake het EU-VIS worden vastgelegd, wordt thans in de Raadswerkgroep Visa besproken. Implementatie van het EU-VIS volgt in 2007. De proef in 6 gemeenten ter voorbereiding van de invoering van biometrische kenmerken in de Nederlandse reisdocumenten is inmiddels afgerond. De gelaatscan zal voor 28 augustus 2006 worden ingevoerd. Dit conform de invoeringstermijnen die binnen de Europese Unie zijn afgesproken. Onmiddellijk nadat de Europese Commissie de technische specificaties definitief heeft vastgesteld wordt gestart met de invoering van de vingerafdrukken in deze documenten.

In de brief 24 januari is gemeld dat, in aanvulling op het toepassen van biometrie in het visumproces en het aanbrengen van biometrische kenmerken in reis- en identiteitsbewijzen voor EU-burgers en verblijfstitels voor derdelanders, een informatie-infrastructuur wordt ontwikkeld, waarmee de mogelijkheid ontstaat om de identiteit tevens on-line te verifiëren. Over de realisatie hiervan voor de Nederlandse reisdocumenten heeft de minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties u in zijn brief van 18 april 2005[1] geïnformeerd.

Verstoren

Op twee manieren wordt “verstoord”. In de CT Infobox worden gegevens uitgewisseld om persoonsgericht te ”verstoren”. Over het functioneren van de CT Infobox hebben wij u uitgebreid geïnformeerd via een brief van 18 maart jl.[2] Daarnaast is er de verstoringsaanpak van radicaliseringshaarden.

Zoals beschreven in onze brief van 24 januari jl. wordt op dit moment de aanpak om radicaliseringsprocessen te verstoren toegepast op een aantal zogenaamde radicaliseringshaarden in Nederland. In de nieuwe deelprojecten wordt gewerkt aan het opstellen van de multidisciplinaire analyse. De vraag die bij het opstellen van de multidisciplinaire analyse centraal staat, is of voor de onderzochte radicaliseringshaarden voldoende aanknopingspunten bestaan om via de verstoringsmethodiek te trachten de radicalisering op die plaats te keren. Aan de hand van de analyse worden de instrumenten om te interveniëren vastgesteld. Het betreft maatregelen op onder meer verblijfsrechtelijk, financieel, politiek bestuurlijk terrein in aanvulling op of ter versterking van de op deze terreinen reeds genomen maatregelen. Ook kunnen toezicht- en handhavingsbevoegdheden worden toegepast. Het verstoringsinstrumentarium bevat maatregelen die in zwaarte oplopen van positief en steunend naar repressief. Daarbij kan gedacht worden aan het aangaan van de dialoog met een stichtingsbestuur om de radicale koers van de stichting te doen wijzigen, het door de overheid verzoeken om nadere

[1] Tweede Kamer, vergaderjaar 2004-2005, 25 764, nr. 26
[2] Tweede Kamer, vergaderjaar 2004-2005, 29 754, nr. 21

inlichtingen en informatie om de transparantie te vergroten, een toename van gericht toezicht en controle en uiteindelijk het verbieden van bijeenkomsten, bevriezen van tegoeden en het mogelijk uitzetten van personen.

Het deelproject dat al eerder gestart is als pilot bevindt zich in het stadium van uitvoering van maatregelen. Uiteraard is het lokale gezag nauw betrokken bij de deelprojecten. Vanwege operationele redenen kunnen wij niet in detail op deze aanpak ingaan. Desgewenst kan de commissie voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten van de Tweede Kamer over de verstoringsaanpak nader worden geïnformeerd.

Bestuursrechtelijke maatregelen
In de brief van 24 januari jl. hebben wij uw Kamer aangekondigd dat het bestuursrechtelijk instrumentarium met het oog op terrorismebestrijding zal worden aangevuld. Wij hebben daartoe een wetsvoorstel voorbereid dat onlangs ter consultatie is rondgestuurd. Na ontvangst en verwerking van de reacties uit de consultatieronde zullen wij het voorstel ten spoedigste agenderen voor de ministerraad ter indiening bij de Raad van State.

Vreemdelingrechtelijke aanpak
De IND beoordeelt en behandelt op voordracht of na consultatie van de CT Infobox zaken van vreemdelingen waarin een inbreuk op de openbare orde in verband met terrorisme, dan wel een gevaar voor de nationale veiligheid, zoals bij de zaken van de 3 imams van de Al Furkaan moskee, aan de orde is. Binnen de IND is een speciale unit opgericht die onder meer deze zaken beziet op vreemdelingrechtelijke maatregelen zoals het beëindigen van verblijf, het ongewenst verklaren en het signaleren tot ongewenst vreemdeling. Ook worden door deze unit de mogelijkheden van intrekking van de naturalisatie van vreemdelingen in dit kader onderzocht. In samenwerking met politie en KMar wordt de verwijdering uit Nederland van vreemdelingen van wie het verblijf wordt beëindigd actief ter hand genomen.

Financiering terrorisme
- Civielrechtelijke mogelijkheden Openbaar Ministerie
Het functioneel parket voert momenteel een pilot uit waarbij civielrechtelijke bevoegdheden van het OM worden gebruikt in de aanpak van terrorisme(financiering).
Het OM heeft inmiddels uit hoofde van haar toezichtstaak ten aanzien van rechtspersonen aan twee stichtingen die mogelijkerwijs aan radicalisering kunnen worden gerelateerd schriftelijke vragen gesteld en om een reactie verzocht. Van één van de stichtingen is een reactie ontvangen; bij de andere stichting is de reactietermijn nog niet verstreken.
In een ander geval heeft het OM een verzoek gedaan tot verbodenverklaring en ontbinding van een stichting, hetwelk echter onlangs door de rechtbank Amsterdam is afgewezen. Het OM is tegen deze uitspraak in appèl gegaan.

Voorts voert het Financieel Expertisecentrum (FEC) een project uit waarin tussen de deelnemers aan het FEC informatie-uitwisseling plaatsvindt over een aantal specifieke stichtingen die mogelijkerwijs bijdragen aan radicalisering.
- Non profits
Rond de zomer zal de Kamer worden ingelicht over de nadere uitwerking van de voorgenomen maatregelen op dit vlak, zoals deze in de brief van de minister van Financiën van 14 juli 2004[1] uiteen zijn gezet. De belangrijkste punten waarop ingegaan zal worden zijn de transparantie en verantwoording van stichtingen en verenigingen, de betrouwbaarheid van het register van de Kamer van Koophandel, de informatie-uitwisseling binnen de overheid en de rol van het OM bij het uitoefenen van haar civiele bevoegdheden ten aanzien van stichtingen.

4. Aanpak gebruik internet en satellietzenders voor radicale en terroristische doeleinden

Naar aanleiding van haatzaaiende radicale uitlatingen die via internet en buitenlandse televisie- en radiozenders worden gedaan, zijn twee moties aangenomen met als gemeenschappelijke strekking dat deze uitlatingen dienen te worden opgespoord en uit Nederland moeten worden geweerd. In de motie Van der Vlies c.s.[2] (internet) wordt verzocht om een opsporingsactie naar haatzaaiende websites en aanverwante strafbare gedragingen op het internet. In de motie Van As c.s.[3] (zenders) wordt gevraagd om een onderzoek naar haat zaaien en geweldoproepen via buitenlandse tv- en radiozenders die in Nederland zijn te ontvangen.

De problemen die in bovenstaande moties worden gesignaleerd, vertonen belangrijke overeenkomsten die van invloed zijn op de aanpak. In de eerste plaats gaat er zowel van internet als zenders die via satellieten worden gecommuniceerd, een sterke internationale dimensie uit. De media hebben een groot -meestal wereldwijd- bereik en vallen vaak niet onder de Nederlandse jurisdictie. Bovendien zijn beide media inmiddels voor vrijwel iedereen toegankelijk geworden. Deze kenmerken bemoeilijken het treffen van effectieve maatregelen. Daarnaast loopt de ontwikkeling van deze media voor op de ontwikkeling van inzetbare instrumenten om ze beter te kunnen reguleren. Tenslotte ligt een moeilijkheid in het feitelijk kunnen aantonen dat uitingen inderdaad haatzaaiend zijn en/of aanzetten tot terrorisme. Een voor velen grievende boodschap is niet altijd strafbaar; dit geldt zowel in ons land als in vele andere landen.

Vastgesteld kan worden dat mede vanwege bovenstaande karakteristieken het onmogelijk is om alle radicale en terroristische uitingen via internet en satellietzenders te weren. De

[1] Tweede Kamer, vergaderjaar 2003-2004, 27 925, nr. 136
[2] Tweede Kamer, vergaderjaar 2004-2005, 29 754, nr. 16
[3] Tweede Kamer, vergaderjaar 2004-2005, 29854, nr. 7

veelvormigheid van de problematiek vraagt dan ook om een integrale aanpak op nationaal en internationaal niveau. Hierbij dienen zowel publieke als private partijen te worden betrokken. Versterking van repressief ingrijpen door overheden (door opsporing, verstoring en vervolging) en samenwerking tussen overheden onderling en tussen overheid en private sector zijn van belang om effectief te kunnen optreden.

De problematiek vereist een brede benadering. Opsporingsacties en onderzoek zijn nuttig indien zij onderdeel uitmaken van een breder geheel. Daarom zijn de relevante partijen gestart met de ontwikkeling van een integrale aanpak van zowel de problematiek rond het internet als de satellietzenders.

Beide aanpakken zoals deze worden ontwikkeld, richten zich op versterking van het juridisch instrumentarium, intensivering van monitoring en opsporing, bundeling van kennis en ervaring, versterking van een internationale aanpak en samenwerking met de private sector. Op de lange termijn wordt gestreefd naar een integrale internationale aanpak door inzet van effectieve internationaal inzetbare instrumenten. De aanpak beperkt zich overigens niet tot de bestrijding van radicale uitingen; ook communicatie die anderszins dreigend kan zijn, wordt in de totaalaanpak betrokken. Tenslotte is het van belang dat de aanpak zich richt op uitingen vanuit zowel radicaal-islamistische, als links- en rechts-extremistische hoek.

In antwoord op de motie Van der Vlies c.s. kan worden gemeld dat reeds is gestart met een opsporingsactie naar haatzaaiende websites en aanverwante strafbare uitingen. De politie heeft haar inspanningen geïntensiveerd waardoor meer en gerichter opsporing plaatsvindt en zal dit voortzetten. Als gezegd hebben betrokkenen bij opsporing en vervolging daarnaast besloten de aanpak integraal te versterken. Belangrijk onderdeel hiervan is het besluit tot bouw en inrichting van een integraal meldpunt voor ICT-criminaliteit. Het KLPD heeft onlangs hiertoe opdracht gekregen. Dit meldpunt zal eind van het jaar operationeel zijn. Het National High Tech Crime Center, een projectorganisatie van het KLPD voor ICT- criminaliteit voert deze opdracht uit. Het meldpunt zal bestaan uit een frontoffice waar publieke en private partijen melding kunnen doen van verschillende vormen van ICT-criminaliteit zoals radicale en terroristische uitingen via het internet. Daarnaast zal het meldpunt ook zelf actief en grootschalig zoeken naar radicale en terroristische uitingen op het internet. Opvolging van zaken die men aantreft op het internet worden via de back-office uitgezet naar diverse betrokken staande organisaties waaronder het OM, politie en de AIVD. Aan het meldpunt wordt tevens een zogeheten Notice & Take Down (NTD)- systeem gekoppeld waarin een procedure wordt vastgelegd voor het verwijderen van bepaalde informatie op internet.

In antwoord op de motie Van As c.s. kan worden gemeld dat er een onderzoek is ingesteld naar haat zaaien en geweldsoproepen via buitenlandse tv- en radiozenders in Nederland.

Dit onderzoek wordt uitgevoerd door het Commissariaat voor de Media. In kaart wordt gebracht welke mogelijk discutabele zenders in Nederland zijn te ontvangen en of zij over de juiste vergunningen beschikken. Daarnaast onderzoeken het ministerie van OCW, het Commissariaat voor de Media in nauwe samenwerking met het OM en het ministerie van Buitenlandse Zaken, op welke wijze dergelijke zenders uit Nederland kunnen worden geweerd. Daarbij wordt onder andere bezien in hoeverre (aanpassing van) de Mediawet in combinatie met het strafrecht mogelijkheden tot aanpak kan bieden. Tevens wordt gewerkt aan een methode van waarschuwing (door het OM af te geven aan distributeurs van satellietfrequenties) zodat een instrument ontstaat om contracten tussen distributeurs en zenders aan te passen met als gevolg dat de doorgifte wordt gestaakt.

5. Bewaken en beveiligen

Intensiveringen van de bewaking en beveiliging van personen en objecten
De brief van 24 januari jl. bevat een uitgebreide opsomming van de intensiveringen binnen het stelsel Bewaken en Beveiligen. Het betreft hier vooral een uitbreiding van de Dienst Koninklijke en Diplomatieke Beveiliging (DKDB) van de KLPD. De uitbreiding zal in 2007 worden voltooid. Ook de Eenheid Bewaking en Beveiliging van de NCTb, die is belast met de evaluatie van dreigingsmeldingen en –inschattingen, wordt uitgebreid. Tevens heeft het kabinet extra geld beschikbaar gesteld voor de uitvoering van bewakingsopdrachten. Bij de verdeling van de extra middelen bestemd voor objectbeveiliging geldt het uitgangspunt dat een deel van het geld ten goede komt aan de regio's waar op dit moment het zwaartepunt van de bewakingslast ligt. Daarbij gaat het om de regio's Amsterdam-Amstelland, Rotterdam en Haaglanden. Tevens worden de mogelijkheden onderzocht om de landelijke capaciteit flexibel in te zetten. Doel daarvan is dat als overige regio's incidenteel een langdurige behoefte hebben aan extra objectbewakingscapaciteit, zij een beroep kunnen doen op de landelijke capaciteit.

Beveiliging burgerluchtvaart
Naar aanleiding van de diamantroof op Schiphol is een onafhankelijke commissie ingesteld die een onderzoek zal uitvoeren naar de toegangsbeveiliging van het zogenaamde landside naar airside van de luchthaven alsmede naar het passensysteem. De commissie bestaat uit de heer Hutcheson (oud-commissaris van de Londense Metropolitan Police met als laatste functie commissaris van politie op de luchthaven Heathrow), de heer Oord (voormalig secretaris veiligheidszaken van de Vereniging van Nederlandse Banken) en de heer Uylenhoet (voormalig plaatsvervangend president-directeur Schiphol). Naar verwachting zal de commissie voor de zomer haar bevindingen gereed hebben. U zult door ons over deze bevindingen worden geïnformeerd.

In 2004 is een proefprogramma met air marshals van start gegaan dat recentelijk is afgerond. Op basis van de bevindingen met het proefprogramma wordt op dit moment de continuering van de inzet van air marshals bezien.

6. Opsporing en vervolging

Creëren nieuwe bevoegdheden
Het kabinet is van mening dat de wetgeving moet zijn toegesneden op een adequate bestrijding van het terrorisme. De dreiging van terrorisme rechtvaardigt snel en preventief optreden van de overheid. Ruimere bevoegdheden om terrorisme te voorkomen zijn wenselijk. Daartoe zijn enkele wetsvoorstellen voorbereid, waarop hieronder nader zal worden ingegaan.
- verruiming mogelijkheden tot opsporing en vervolging van terroristische misdrijven
Bij de Raad van State is om advies aanhangig een wetsvoorstel dat ertoe strekt dat voor het inzetten van bijzondere opsporingsmethoden – zoals observatie, infiltratie, pseudo-koop en de telefoontap – niet langer een redelijk vermoeden van een strafbaar feit nodig is, maar dat kan worden volstaan met aanwijzingen dat een terroristische aanslag wordt voorbereid. Van dergelijke aanwijzingen is sprake als feiten en omstandigheden duiden op de voorbereiding van zodanige aanslag. De rechter-commissaris moet toestemming geven voor het tappen van telefoons en de officier van justitie voor het gebruik van andere bijzondere opsporingsmethoden. Daarnaast mag de officier van justitie in bepaalde gebieden personen preventief laten fouilleren en voertuigen en voorwerpen laten onderzoeken.
Het wetsvoorstel kent verder meer bevoegdheden toe om in een verkennend onderzoek informatie te verzamelen over groepen van personen waarbinnen mogelijk een aanslag wordt beraamd. Ook kunnen bij een terroristische dreiging verdachten eerder in bewaring worden genomen dan nu nog het geval is. Niet langer zijn bij een verdenking van een terroristisch misdrijf ernstige bezwaren vereist; een redelijk vermoeden van schuld is in de toekomst voldoende. Tenslotte maakt het wetsvoorstel het mogelijk dat volledige inzage van processtukken van een terroristisch misdrijf wordt uitgesteld, als voortijdige openbaarmaking de voorbereiding van de zaak tegen een verdachte bemoeilijkt, of schadelijk is voor de voorbereiding van strafzaken tegen eventuele medeverdachten. De dagvaarding van een verdachte bij een terroristisch misdrijf kan dan maximaal twee jaar worden uitgesteld. Indiening bij de Tweede Kamer zal naar verwachting nog voor de aanvang van het zomerreces het geval zijn.
- wetsvoorstel afgeschermde getuigen
De Tweede Kamer heeft op 18 mei de mondelinge behandeling van het wetsvoorstel afgeschermde getuigen afgerond en op 24 mei met het voorstel ingestemd. Het wetsvoorstel verbetert op een aantal punten de mogelijkheden om AIVD-informatie in het strafproces te toetsen en te gebruiken. Zo voorziet het wetsvoorstel in twee bijzondere procedures om onder afgeschermde omstandigheden een ambtsbericht van de inlichtingen

– en veiligheidsdiensten te laten verifiëren door de rechter-commissaris. De meest zware procedure (artt. 226g t/m 226m) maakt het mogelijk een ambtenaar van de AIVD (of MIVD) als afgeschermde getuige te horen, al dan niet anoniem. De lichtere procedure voorziet in afscherming van bepaalde gegevens in verband met het belang van de staatsveiligheid bij een regulier verhoor door de rechter-commissaris.
Het wetsvoorstel is thans aanhangig bij de Eerste Kamer. Naar verwachting zal de nieuwe wettelijke regeling op 1 november 2005 in werking kunnen treden.
- wetsvoorstel strafbaarstelling verheerlijking van terroristische misdrijven en de ontzetting van de uitoefening van bepaalde beroepen.
In dit wetsvoorstel zal het verheerlijken, vergoelijken, bagatelliseren of ontkennen van zeer ernstige (terroristische) misdrijven onder bepaalde omstandigheden afzonderlijk en zelfstandig strafbaar worden gesteld. Het wetsvoorstel is ingegeven door de noodzaak de samenleving beter te beschermen tegen uitlatingen die de grenzen van het toelaatbare verre hebben overschreden. Daarnaast zal het wetsvoorstel voorzien in de mogelijkheid tot ontzetting van de uitoefening van het beroep wegens het begaan van bepaalde misdrijven, onder meer belediging van een groep mensen, aanzetten tot haat, discriminatie of geweld of discriminatie bij ambts-of beroepsuitoefening.
Dit wetsvoorstel zal nog deze maand in consultatie worden gezonden aan de betrokken adviesorganen. De indiening bij de Tweede Kamer volgt naar verwachting dit najaar.

Uitbreiding capaciteit politie (KLPD: Dienst Nationale Recherche en Dienst Nationale Recherche-informatie) en OM (landelijk parket en functioneel parket)

Ten behoeve van de intensivering van de opsporing en vervolging zijn aan het OM financiële middelen toegewezen die benut worden voor versterkingen bij het landelijk parket en het functioneel parket, alsmede voor gerechtskosten (intensivering van telefoontaps, tolken e.d.).
Aan het landelijk parket is € 700.000 toegekend voor 2005 en € 1.261.000 voor 2006 en verder. Deze middelen zijn bestemd voor de intensivering van opsporingsonderzoek naar (de voorbereiding van) terroristische misdrijven en de vervolging van verdachten in terrorismezaken.
Het functioneel parket ontvangt € 100.000 in 2005, € 339.000 in 2006 en € 490.000 voor 2006 en verder. Deze middelen zijn bestemd voor de intensivering van de bestrijding van terrorisme(financiering), de civielrechtelijke aanpak van terrorisme en, daaraan gerelateerd, het toezicht op rechtspersonen.

De driehoek van het KLPD heeft afgesproken langs welke wijze de extra middelen ten behoeve van de Dienst Nationale Recherche en de Dienst Nationale Recherche-informatie van dat korps zullen worden aangewend. Beide diensten zullen de komende drie jaar, al naar gelang de toekenning van middelen, worden uitgebreid.

7. Reageren op crises

Herziening stelsel van speciale eenheden
Recentelijk hebben wij u, mede namens de minister van Defensie geïnformeerd over het kabinetsstandpunt over de herziening van het stelsel van speciale eenheden. Onder regie van de NCTb zal de implementatie ervan ter hand worden genomen.

Het kabinetsstandpunt beoogt een aantal verbeteringen op het gebied van de inrichting, de aansturing en het optreden van het stelsel van speciale eenheden tot stand te brengen. Dit dient de samenhang in het stelsel te waarborgen, de besluitvorming te vereenvoudigen en te bekorten en te zorgen voor een optimale aanpak van het hedendaags terrorisme.

Gezien het gesignaleerde gebrek aan samenhang in het huidige stelsel worden de bestaande speciale eenheden van politie en defensie in het geval van inzet in terrorisme gerelateerde situaties, in situaties van grof geweld en in bijzondere gevallen in één hand gebracht. Daartoe wordt een nieuwe, overkoepelende dienst ingericht: de Dienst Speciale Interventies (DSI), die beheersmatig bij het KLPD wordt ondergebracht. De DSI is een fulltime eenheid, die bestaat uit de BBE-Snelle Interventie Eenheid (BBE-SIE), een scherpschutterscapaciteit en een staf. De overige eenheden van het huidige stelsel, te weten de Aanhoudings- en Ondersteuningseenheden (AOE'n) van de politie, de AOE van de Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (BSB) KMar en de BBE-Mariniers (BBE-M), blijven beheersmatig onder de verantwoordelijkheid van respectievelijk de regiokorpsen en het Ministerie van Defensie vallen. De DSI is voor wat betreft de daadwerkelijke inzet bij terrorismebestrijding en de aanpak van grof geweld verantwoordelijk voor de operationele aansturing van de BBE-SIE en de BBE-M. De AOE´n die in gezamenlijkheid met de overige eenheden van de DSI worden ingezet vallen ook onder de operationele aansturing van de DSI. De inzet van de DSI vindt plaats onder gezag van het OM, na goedkeuring van de minister van Justitie. Uitzondering op deze regel is dat de minister van Justitie overlegt met de minister van Defensie bij de inzet van de marinierseenheid. Overigens worden de minister-president en de ministers van BZK en Defensie onverwijld in kennis gesteld van het besluit tot inzet van de DSI. Dit zal zo mogelijk voorafgaand aan de feitelijke inzet geschieden.

Naast een vereenvoudiging van het aansturingsmodel is het ook noodzakelijk dat de procedures worden vereenvoudigd, zodat de besluitvorming wordt versneld. Dit zal onder meer geschieden door middel van vooraf afgestemde inzetscenario's en mandatering van de beslissingsbevoegdheid over een inzet door de minister van Justitie aan de voorzitter van het College van procureurs-generaal. Het gaat hier om een aantal nader vast te stellen specifieke situaties waaraan de minister van Justitie vooraf zijn goedkeuring gegeven heeft.

Daarnaast zal een aantal acties worden ondernomen om ervoor zorg te dragen dat het stelsel goed kan functioneren. Daarbij valt onder meer te denken aan de stroomlijning en vereenvoudiging van regelgeving, de aanschaf van de benodigde uitrusting en bewapening en het zorgdragen voor adequate informatie-uitwisseling tussen inlichtingendiensten, opsporings- en observatiediensten en de eenheden zelf.

Er is voor het stelsel van speciale eenheden structureel een bedrag van 3 miljoen euro beschikbaar gesteld. Dit bedrag komt bovenop het huidige jaarlijkse BBE-budget van 900.000 euro. Dit bedrag zal worden aangewend voor de navolgende posten: personele uitbreiding in de vorm van staf, ondersteuning en expertise, bijscholing en opleidingen, bijzondere uitrusting en middelen (bijvoorbeeld NBCR-middelen en radar).

Oefening Bonfire

In het kader van preparatie op mogelijke aanslagen op zogenaamde 'soft targets' is op 6 april 2005 door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties en de gemeente Amsterdam de oefening Bonfire georganiseerd. De oefening begon met een landelijke terreurdreiging in de ochtend. In de loop van de dag vond een aanslag op de Amsterdam ArenA plaats tijdens een lunchconcert. De daders van de aanslag namen 60 personen in gijzeling in de Heineken Music Hall. Bij deze oefening waren circa 2000 spelers betrokken, afkomstig van ruim 50 verschillende organisaties die taken hebben bij crisisbeheersing en/of terrorismebestrijding.

De evaluatie zal eind juni gereed zijn en vervolgens aan de Tweede Kamer worden gestuurd. Nu al kan gesteld worden dat er veel leerpunten zijn en de oefening van grote waarde is geweest. Ook de voorbereiding van de oefening wordt door de betrokken organisaties als van tenminste even groot belang als de oefening zelf benoemd.

Alerteringssysteem Terrorismebestrijding

Zoals in eerdere brieven is aangekondigd, is onder regie van de NCTb het Alerteringssysteem Terrorismebestrijding geïmplementeerd voor de eerste toepassingsgebieden.[1] Doel van het Alerteringssysteem Terrorismebestrijding is om overheidsinstanties, operationele diensten, vitale bedrijven en (overige) publieke sectoren en bedrijfssectoren in voorkomend geval snel en eenduidig te informeren over welke staat van alertheid en maatregelen zijn geboden, teneinde het risico en het potentiële effect van een terroristische aanslag te reduceren. Het systeem is gericht op het alerteren van professionals en niet op de burger, daar uit onderzoek van de Rijksvoorlichtingsdienst is gebleken dat deze niet zozeer behoefte heeft aan algemene dreigingsinformatie maar dat hij liever in een concrete situatie hoort wat er aan de hand is, wat er aan maatregelen genomen zijn en wat men eventueel zelf kan doen. Wel zal er voor burgers informatie

[1] Tweede Kamer, vergaderjaar 2004-2005, 29 754, nrs. 1, 2, 3, 5 en 6

beschikbaar worden gesteld over de werking van het systeem als zodanig en nadere informatie beschikbaar komen als het systeem wordt geactiveerd zodat adequaat en snel, al dan niet mede via de media, burgers kunnen worden geïnformeerd en ook vragen kunnen worden beantwoord.

Het Alerteringssysteem Terrorismebestrijding bestaat, zoals eerder gemeld, uit een basisniveau en drie alerteringsniveaus, gebaseerd op een lichte dreiging, matige dreiging en hoge dreiging. Deze niveaus volgen uit een combinatie van een inschatting van ernst en waarschijnlijkheid dat een terroristische aanslag zal plaatsvinden. Bij een zeer hoge waarschijnlijkheid met een zeer hoge ernst zal sprake zijn van gedetailleerde informatie over het feit dat een aanslag met grote gevolgen plaats zal vinden op een vrij nauwkeurig bepaald tijdstip. In dit geval zal dus het hoogste alerteringsniveau worden afgekondigd. Voor de werking van het systeem op dit punt is aansluiting gezocht bij het stelsel van bewaken en beveiligen[1]. Dit betekent concreet dat de informatie van de inlichtingenleverende diensten door de NCTb wordt gecombineerd en verwerkt tot een integraal advies over het dreigingsniveau voor een sector (of deel daarvan) en dat de communicatie over een alerteringsniveau aan de betrokken sector en overheidsinstanties ook via deze systematiek geschiedt. Besluitvorming over het afkondigen van een alerteringsniveau geschiedt door de minister van Justitie. Dit gebeurt in nauw overleg met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, tenzij spoed zich hiertegen verzet.

De periode vanaf 1 maart 2005 is benut om met alle betrokken organisaties en (overheids-) instanties het functioneel ontwerp verder te verfijnen en een start te maken met de concrete invoering ervan. De implementatie van het alerteringssyteem omvat de uitwerking en verdieping van de analyse- en alerteringssystematiek en het, in nauwe samenwerking met de sectoren en de vakdepartementen, per sector evalueren en vaststellen van de type maatregelen per alerteringsnivau en de communicatie daarover naar alle betrokkenen binnen de sector. Voorts zal het lokaal bevoegde gezag dat in geval van opschaling veel van de voorziene maatregelen zal nemen, op de hoogte worden gesteld van de inwerkingtreding van het Alerteringssysteem Terrorismebestrijding en de mogelijke consequenties hiervan voor de diverse politiekorpsen en andere diensten. De betrokken bedrijfssectoren zijn verzocht initiatief te nemen om in contact te treden met het voor hen relevant lokaal bevoegd gezag teneinde de bij elke alerteringsfase behorende (type van) maatregelen op elkaar af te stemmen. Met vertegenwoordigers van elk van de aangesloten bedrijfssectoren en de betrokken departementen zijn door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gesprekken gevoerd waarbij de werking van het alerteringssysteem, de specifieke aspecten daarvan voor de sector, de communicatieaspecten en de bevestiging van de gemaakte afspraken ten behoeve van de

[1] Tweede Kamer, vergaderjaar 2002-2003, 28 374, nr. 13

aansluiting op het alerteringssyteem aan de orde zijn geweest. De volgende vier bedrijfssectoren worden aangesloten op het Alerteringssysteem Terrorismebestrijding, te weten:

- De Luchthaven Schiphol (zowel land- als airside);
- Drinkwater (waterleidingbedrijven);
- Spoor (personenvervoer en stations)
- Haven Rotterdam (petrochemische industrie).

In eerste instantie was ook voor de Elektriciteitssector aansluiting voorzien. Na overleg met deze sector en het Ministerie van Economische Zaken is geconcludeerd dat een koppeling van deze sector met gasproductie en -transport tot een sector Energie logischer is en een slagvaardiger toepassing van het alerteringssyteem zal opleveren. In overleg met de bij deze sector betrokken partijen en het Ministerie van Economische Zaken wordt thans aan de aansluiting van de sector Energie gewerkt.

Aansluiting van de genoemde bedrijfssectoren vindt plaats op basis van gemaakte afspraken. Op basis van ervaringen met het systeem zullen in de komende periode nut en noodzaak van nadere regelgeving in dit kader worden bezien.

In mei 2005 is voor het eerst met de aangesloten bedrijfssectoren en betrokken overheidsdiensten het analyse- en adviesproces doorlopen. In dit proces heeft de NCTb een synthese van de dreigingsinformatie gemaakt. Op 16 juni aanstaande zal het Alerteringssysteem Terrorismebestrijding in werking treden en wordt per aan te sluiten bedrijfssector het alerteringsniveau bekendgemaakt.

Met het proces van uitwerking voor en aansluiting van andere dan de hiervoor genoemde toepassingsgebieden is een aanvang gemaakt. Zoals eerder is aangegeven[1] is de ontwikkeling en uitwerking van het alerteringssyteem een continu proces. Het systeem zal voor veel bedrijfssectoren en overheidsdiensten in de Nederlandse samenleving moeten worden uitgewerkt. Voorts zal het ook voortdurend moeten worden aangepast aan enerzijds de ontwikkelingen in de maatschappij en anderzijds op basis van opgedane ervaringen bij de toepassing ervan. Hiermee wordt tevens uitvoering gegeven aan de motie Van Aartsen c.s. van 14 april 2004[2], met dien verstande dat voor de inwerkingtreding van het Alerteringssysteem aanpassing van de crisiswetgeving niet noodzakelijk is omdat gebruik wordt maakt van reeds bestaande bevoegdheden en structuren. Tot slot zal het alerteringssyteem naast de toepassing voor terrorisme ook de verbreding voor overige crisistypen dienen te krijgen.

Doorzettingsmacht

[1] Tweede Kamer, vergaderjaar 2004-2005, 29 754, nr. 3
[2] Tweede Kamer, vergaderjaar 2004-2005, 27 925, nr. 126

Het complexe karakter van een terroristische dreiging en de enorme gevolgen die een aanslag zou kunnen hebben, vragen om een effectieve nationale aansturing. In geval van dreiging van een terroristische aanslag dient verzekerd te zijn dat de noodzakelijke maatregelen onverwijld kunnen worden genomen. Een dergelijke verzekering is noodzakelijk opdat het kabinet, de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, en in het bijzonder de minister van Justitie als coördinerend minister voor terrorismebestrijding, hun verantwoordelijkheden voor de bestrijding van terrorisme kunnen waarmaken. Het kabinet heeft uw Kamer toegezegd bij wet te zullen regelen dat in bedreigende situaties, waar overleg of overeenstemming gezien de urgentie niet meer tot de mogelijkheden behoort, het uiteindelijk de minister van Justitie zal zijn die, in zijn hoedanigheid van coördinerend minister voor terrorismebestrijding, de doorslaggevende bevoegdheid heeft om maatregelen te treffen, eventueel met gebruik van bevoegdheden die liggen op het terrein van andere ministers [1]. De voorbereiding van dit wetsvoorstel is grotendeels afgerond.

8. Coördinatie van terrorismebestrijding

NCTb
Sinds 1 januari 2005 is de Staf van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding met een kernbezetting operationeel geworden. Inmiddels is de Staf van de NCTB bijna volledig op sterkte. Omdat de staf van de Eenheid Bewaking en Beveiliging met 7fte wordt uitgebreid, zal de NCTb uiteindelijk uit 86 fte bestaan.

Communicatiestrategie
Bij de start van de NCTb is onder regie van een werkgroep bestaande uit communicatiedeskundigen een overkoepelende communicatiestrategie ontwikkeld. Dit plan gaat in algemene zin over de rol en positionering van communicatie en de uitgangspunten die daarin zijn geformuleerd. Het doel van communicatie rond terrorismebestrijding is er voor te zorgen dat in alle fasen van terrorismebestrijding helder en eenduidig wordt gecommuniceerd. Daarvoor is het essentieel dat gewerkt gaat worden vanuit een concept met een duidelijke regie en met de nodige positionering en bevoegdheden. Daarbij wordt, als uitgangspunt voor de NCTb, zoveel mogelijk aangesloten op en gebruik gemaakt van ieders inzet en expertise in dit veld. Daarnaast is er een communicatieplan opgesteld dat zich richt op communiceren vanuit de overheid over terrorisme met de burger. Bij het schrijven van dit plan is gebruik gemaakt van enkele publieksonderzoeken. Het plan bevat de gemeten informatiebehoefte bij het publiek, een analyse van de uitgangspunten voor communicatie rond terrorisme en de communicatiemiddelen die de overheid kan inzetten. De plannen zullen worden uitgewerkt en ter hand worden genomen.

[1] Tweede Kamer, vergaderjaar 2003-2004, 29 754, nr. 1

9. Tot slot

Voorliggende rapportage biedt naar onze mening een goed beeld van de uitvoering van de vele maatregelen die zijn genomen om te komen tot een betere bestrijding van het terrorisme en die zo bijdragen aan een veiliger Nederland. Het actuele dreigingsbeeld dat in deze brief is opgenomen geeft aan dat de dreiging nog steeds substantieel is. Een voortvarende uitvoering van alle maatregelen is dan ook noodzakelijk. De inspanningen van kabinet zijn er de komende tijd op gericht de uitvoering van het aangekondigde beleid met kracht voor te zetten.

De Minister van Justitie

De Minister van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties

In de brief van 24 januari is een overzicht opgenomen van de door het kabinet additioneel ter beschikking gestelde financiële middelen voor terrorismebestrijding. Met deze gelden zullen de betrokken organisaties hun capaciteit kunnen uitbreiden. Ultimo 2009 zal dat leiden tot de volgende personele uitbreidingen (voorlopige cijfers).

	FTE- uitbreiding terrorismebestrijding (in aantallen fte's)	**2009**
	Bewaken en Beveiligen	
1	AIVD: bewaken en beveiligen	60
2	EBB-staf	7
3	BBE (w.o. uitvoering Fijnaut)	30
4	Politie: groot materieel	nvt
5	Politie: KLPD/DKDB	279
6	Politie: regionale inlichtingendiensten	150
7	Politie: decentrale (object)beveiliging	100
8	BSB	35
	Operationele controle	
9	OM: intensivering landelijk parket, etc.	20
10	OM: intensivering telefoontaps en tolken	nvt
11	AIVD: operationele controle	40
12	AIVD: operationele controle (bijzondere middelen)	nvt
13	Politie: UTBT/NIK	30
14	Politie: Nationale recherche	60
15	MIVD: CT-Infobox + analyse telecommunicatieverkeer	12
	Vreemdelingenketen	
16	IND: toelating, toezicht naturalisatie, terugkeer	22
17	KMar	113
18	On-line database identiteitsdocumenten	nvt
19	Programma weerbare samenleving	1
20	Verruiming taakopdracht LOM	PM
	Aanvullende post	
21	Enveloppe analyse	PM
22	Enveloppe strafrechtketen	PM

	Totaal	**959**